

РЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ ЕДУКАЦІЇ ФАХІВЦІВ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

---

*Матеріали
Міжнародної науково-практичної
онлайн-конференції
(м. Харків, 17 травня 2024 рік)*

Міністерство освіти і науки України
Департамент науки і освіти
Харківської обласної державної (військової) адміністрації
Комунальний заклад
«Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II
Університет Григорія Сковороди в Переяславі
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
Mazovian University in Plock (Poland)
Oakwood University (USA)
Stockholm University (Sweden)
EdCamp Ukraine

РЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ ЕДУКАЦІЇ ФАХІВЦІВ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

**Матеріали
Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції
(м. Харків, 17 травня 2024 рік)**

Харків
2024

УДК 37.015.31.091.2[001.895.316.3](062.552)

Р 31

Редакційна колегія:

- Пономарьова Г. Ф.** – докторка педагогічних наук, професорка, заслужена працівниця народної освіти України, Почесна громадянка Харківської області, ректорка – голова;
- Степанець І. О.** – кандидат педагогічних наук, професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності – заступник голови.

Члени редакційної колегії:

- Прокопенко А. О.** – докторка педагогічних наук, доцентка, завідувачка аспірантури та докторантури;
- Дмитренко К. А.** – кандидатка педагогічних наук, доцентка, учена секретарка;
- Тупиця А. І.** – керівниця навчально-методичного відділу;
- Чала А. Г.** – кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри української лінгвістики, літератури та методики навчання;
- Купіна О. В.** – методистка.

Відповідальність за якість і достовірність матеріалів
несуть автори публікацій.

Р 31 Реалізація концепції едукції фахівців освітньої галузі в умовах інноваційного розвитку суспільства : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (17 травня 2024 р., м. Харків) / за заг. ред. Г. Ф. Пономарьової; Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради [Електронне видання]. – Харків : ХГПА, 2024. – 415 с.

До матеріалів Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції включені доповіді науково-педагогічних і педагогічних працівників закладів вищої, загальної середньої та дошкільної освіти, аспірантів, здобувачів.

Тематика матеріалів збірника охоплює питання, що стосуються едукції – ефективного засобу цілісності освітнього процесу, інноваційної діяльності як засобу формування і розвитку педагога, соціально-психологічного та педагогічного аспектів професійної підготовки майбутніх фіхівців у галузі освіти в умовах цілісного освітнього процесу тощо.

УДК 37.015.31.091.2[001.895.316.3](062.552)

© Харківська гуманітарно-педагогічна академія, 2024

РЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ ЕДУКАЦІЇ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Бескорса В. М., Журавльова І. М.

Ефективна освіта неможлива без належної уваги до освітньо-виховного процесу, бо освіта включає не лише передачу знань, а й формування цілісної особистості. Едукація сприяє розвитку інтелекту, моральних цінностей, соціальних навичок, емоційного та духовного зростання. Вона має бути спрямована не лише на навчання, а й на виховання, щоб кожен учень міг стати гармонійною особистістю з власними високоморальними цінностями, переконаннями і комунікативними навичками задля успішного функціонування в суспільстві.

Концепція сталого розвитку стала однією з найбільш важливих ідеологій сучасного суспільства, особливо в ХХІ ст. Вона базується на усвідомленні необхідності екологічно й економічно збалансованого розвитку, який задовольняв би потреби сучасного покоління, не зменшуючи можливостей майбутніх генерацій нашої планети.

Реалізація ідеї сталого розвитку ретельно вивчається вченими в Україні та світі. Взаємозв'язок системи освіти та цивілізаційних процесів щодо переходу до сталого розвитку, формування освітньої компоненти сталого розвитку в Україні досліджено в роботах Б. Данилишина, В. Куценко, В. Шевчука та ін [1]. Аналіз передумов для сталого розвитку в Україні проведено в дослідженнях В. Андрущенка, В. Бакірова, І. Вакарчука, В. Воронкової, М. Згуровського, О. Іванова та ін.

Ідеї сталого розвитку в черговий раз актуалізовано на Саміті Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй (2015 р.), де було ухвалено підсумковий документ у сфері сталого розвитку – Резолюція Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 р. Резолюція стала перспективним планом Цілей сталого розвитку (ЦСР), які є важливими для забезпечення успішного процвітання та захищеності планети сьогодні та в майбутньому. Означені Цілі сталого розвитку визначаються як глобальні цілі для всього людства і включають в себе широкий спектр завдань, охоплюючи економічний, соціальний та екологічний аспекти [2, 3].

Ідея виникла внаслідок усвідомлення недоліків соціально-економічної та екологічної сфер, що може призвести до невідворотних наслідків для природного середовища та життєздатності людського суспільства в цілому. Зазначимо, що основні принципи сталого розвитку включають

в себе: *економічну стійкість*: забезпечення економічного розвитку, який буде ефективним і забезпечить рівномірний доступ до ресурсів для всього населення планети; *соціальна справедливість*: забезпечення рівності, справедливості та участі всіх груп суспільства в процесі розвитку; *охорона навколишнього середовища*: охорона та збереження біорізноманіття та природних ресурсів планети для майбутніх поколінь; *забезпечення культурного розвитку*: підтримка та збереження культурно-мистецької спадщини, мов та народних традицій.

І хоча ідея сталого розвитку вже не нова, однак вона стала надзвичайно актуальною в умовах сучасного світу, де відбуваються значні кліматичні зміни, руйнується, а частково й знищується біорізноманіття та все більше загострюються соціальні проблеми. Тому впровадження концепції сталого розвитку стає невід'ємною частиною стратегій розвитку на різних рівнях: від місцевих громад до міжнародних організацій.

Повертаючись до реалізації концепції едукації в умовах сталого розвитку, зазначимо, що реалізація даної концепції вимагає інтеграції принципів сталого розвитку в освітній процес на всіх його рівнях. Можна виділити деякі ключові аспекти такої реалізації:

- *усвідомлення проблем сталого розвитку*: освіта повинна сприяти формуванню у здобувачів освіти глибокого розуміння проблем екології, економіки, соціальної справедливості та всіх інших аспектів сталого розвитку;
- *розвиток екологічної грамотності*: здобувачі освіти повинні отримати знання про важливість збереження природних ресурсів, біорізноманіття та екосистем в цілому, а також розуміти який вплив робить людина на навколишнє середовище;
- *просування соціальної відповідальності*: отримуючи освіту здобувачі повинні привчитися до почуття відповідальності за суспільство та навколишнє середовище, також необхідно стимулювати здобувачів до участі в ініціативах зі збереження природи та соціальної допомоги;
- *розвиток критичного мислення*: освітньо-виховний процес повинен бути спрямований на розвиток критичного мислення та навчити здобувачів аналізувати інформацію про проблеми сталого розвитку та розвивати навички прийняття обґрунтованих рішень;
- *практична діяльність*: важливо забезпечити можливості для практичної діяльності, такої як експерименти, наукові дослідження та соціокультурні/ екологічні проекти, що стосуються сталого розвитку;
- *інтеграція в системи управління закладами освіти*: адміністрація закладів освіти повинна активно включати принципи сталого розвитку в управлінські практики та рішення.

Реалізація концепції едукатії в умовах сталого розвитку допоможе підготувати молоде покоління до викликів сучасного світу і зробити їх активними учасниками сталого розвитку.

Список використаних джерел

1. Данилишин Б., Куценко В. Соціальна безпека – підґрунтя сталого розвитку. *Вісник Національної академії наук України*. 2010. № 1. С. 20-28. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnanu_2010_1_3 (дата звернення 09.05.2024).

2. Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року. 21 жовтня 2015 р. URL : [Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року | United Nations Development Programme \(undp.org\)](http://www.undp.org/ukraine/our-common-future) (дата звернення 10.05.2024).

3. Сталий розвиток для України. Освіта. URL : <https://sd4ua.org/golovni-temi-stalogo-rozvitku/osvita/> (дата звернення 10.05.2024)

ЗНАЧЕННЯ ОСВІТИ В ЖИТТІ ЛЮДИНИ ТА СУСПІЛЬСТВА

Бех Л. С., Редько О. С.

Освіта – це невід’ємна частина нашого життя і без неї воно неможливе.

Чому люди найчастіше прагнуть отримати вищу освіту? По-перше, вона розвиває більш-менш різнобічну особистість, яка вміє не тільки виконувати роботу, але й мислити. Деякі люди навіть здобувають вищу освіту «для загального розвитку», а потім за фахом не працюють. Звичайно, вища освіта дає великі можливості при влаштуванні на роботу, при занятті керівних посад. Вища освіта також більш престижна, воно підвищує статус людини в суспільстві.

Усі люди – надзвичайно різні. Не всі відмінники досягають в житті успіху, не всі магістри вузів насправді розумні та через освіту отримують путівку в щасливе майбутнє. Є цікаві особистості, які просто не мали можливості отримати вищу освіту, яким довелося працювати, наприклад. Або чий батьки не мали змоги не тільки оплатити контракт у вузі, але й допомогти прожити під час навчання.

Але освіта все ж відіграє велику роль в житті людини. В залежності від того, що людина вивчає, чим цікавиться, складається її особистість. Хтось буде добре розумітися на техніці, але писати з помилками. Хтось вивчить напам’ять всі вірші видатних письменників, але ніколи не зрозуміє, як працює економіка країни.